

3. 11. 2003

ID: 22217

Rozpornost odůvodnění rozsudku

Vnitřní rozpornost rozsudku může být dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

Vnitřní rozpornost rozsudku může být dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 5 Tdo 1074/2002, ze dne 16.1.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání, které podal obviněný M. Š., proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. 6 To 203/2002, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 33 T 145/2001, tak, že z podnětu dovolání obviněného M. Š. s e ohledně tohoto obviněného podle § 265k odst. 1 tr. řádu a ohledně obviněného M. T. podle § 265k odst. 2 tr. řádu s přiměřeným použitím ustanovení § 261 tr. řádu zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. 6 To 203/2002. Podle § 265k odst. 2 tr. řádu Nejvyšší soud České republiky současně zrušil také další rozhodnutí na zrušenou část citovaného rozsudku obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. řádu přikázal Městskému soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Obvinění M. Š. a M. T. byli rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. 6 To 203/2002, uznáni vinnými trestným činem nepřekažení trestného činu podle § 167 odst. 1 tr. zák., kterého se dopustili jednáním spočívajícím v tom, že dne 5. 10. 2001 kolem 00:27 hod. v P. na n. H. před objektem U. b. sledovali, jak se od nich obviněný R. L. oddělil, rozběhl se k opodál jdoucí poškozené S. H., tuto povalil na zem a násilím jí z ruky vytrhl kabelku s finanční hotovostí ve výši cca 120,- Kč v kožené peněžence, roční průkazkou MHD se čtvrtletním kupónem v hodnotě 950,- Kč, Tesco kartu v hodnotě 199,- Kč, svazkem sedmi klíčků, hřebenem a dvěma PET lahvemi sodovky, čímž způsobil poškozené škodu ve výši cca 1.500,- Kč, aniž obvinění M. T. a M. Š. spáchání výše uvedeného skutku obviněným R. L. jakkoliv bránili.

Za to byl obviněný M. Š. odsouzen podle § 167 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvou let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do věznice s ostrahou. Obviněný M. T. byl podle § 167 odst. 1 tr. zák. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let.

Citovaný rozsudek Městského soudu v Praze byl vydán z podnětu odvolání obviněného M. Š., obvodního státního zástupce pro P., jakož i obviněného R. L. podaných proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4, jímž byli obvinění M. Š. a M. T. společně též s obviněným R. L. uznáni vinnými trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák.

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. 6 To 203/2002, byl obviněnému M. Š. doručen dne 31. 5. 2002, jeho obhájci dne 6. 6. 2002 a příslušnému státnímu zastupitelství dne 31. 5. 2002.

Uvedený rozsudek odvolacího soudu napadl obviněný M. Š. dovoláním, které podal dne 1. 8. 2002 s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. V podaném dovolání namítá, že soud prvního stupně dospěl ke skutkovým zjištěním, která po právní stránce kvalifikoval jako trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. Z podnětu jeho odvolání pak odvolací soud právní kvalifikaci předmětného jednání změnil na trestný čin nepřekážení trestného činu podle § 167 odst. 1 tr. zák., přičemž neměl námitek proti skutkovým zjištěním učiněným soudem prvního stupně. Odůvodnění rozsudku odvolacího soudu však podle názoru obviněného neodpovídá zvolené právní kvalifikaci a hmotně právnímu posouzení skutku, neboť úvahy odvolacího soudu o skutkových zjištěních jsou v rozporu s hmotně právním posouzením skutku a neumožňují učinit jednoznačný závěr o tom, že spáchal zmiňovaný trestný čin. Obviněný namítá, že odvolací soud v odůvodnění rozsudku uvádí, že s obviněným M. T. "sledovali loupežné jednání R. L., aniž se pokusili jeho záměr zmařit", přestože jim za daných okolností muselo být jasné, "že se R. L. odděluje a odchází od nich v loupežném úmyslu", přičemž děj nikoli časově krátký jen pasivně sledovali, aniž proti němu zasáhli. Oproti tomu odvolací soud na straně 7 uvádí, že nelze vyloučit, že "šlo o samostatnou akci R. L., který přímo útočil, zatímco jeho kamarádi se od loupeže víceméně distancovali". Na předchozí straně odůvodnění pak odvolací soud dodává, že od střetu R. L. s poškozenou stáli příliš daleko na to, aby bylo možné hovořit o jejich účasti na předmětném jednání. Rovněž se v tomto odůvodnění uvádí, že se děj odehrál na relativně širokém prostranství noční ulice. Dovolatel namítá, že odvolací soud se vůbec nezabýval otázkou, zda s ohledem na zmíněné objektivní skutečnosti (zejména na vzdálenost, čas a charakter prostranství) mohli vůbec jednání spoluobviněného R. L. zabránit. Odvolací soud se omezuje pouze na konstatování, že jim musel být s přihlédnutím k situačním okolnostem úmysl obviněného R. L. jasný. Konkrétní závěry o jejich chování, zejména o jejich možnosti pozorování, době pozorování a rychlosti jednání obviněného R. L., neuvádí. Sama poškozená S. H. ve své výpovědi v přípravném řízení uvedla, že fyzický kontakt trval "chvilinku, asi půl minuty". Odvolací soud sám však na straně 6 svého rozhodnutí připouští, že její vnímání a jednání bylo ovlivněno strachem, a je otázkou, zda byla schopna události reprodukovat naprosto přesně. Svědkyně Š., která sledovala děj z větší vzdálenosti a nebyla jeho přímou aktérkou, a tudíž její schopnost odhadnout časový průběh děje nebyla ovlivněna přímou účastí na něm, uvedla, že "viděla bitku na zemi uprostřed hlavní silnice, ... to vše se odehrálo během několika vteřin". Dovolatel tedy namítá, že s těmito argumenty se soudy obou stupňů dostatečně nevypořádaly, a tak, jak jsou citovány, nevedou k jednoznačnému hmotně právnímu závěru o spáchání trestných činů, kterými byl dovolatel uznán vinným v rozsudcích soudů obou stupňů.

Závěrem podaného dovolání obviněný M. Š. navrhuje, aby Nejvyšší soud České republiky (dále jen "Nejvyšší soud") zrušil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 26. 2. 2002, sp. zn. 33 T 145/2001, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. 6 To 203/2002, ve výroku o vině a trestu a přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 4, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

K podanému dovolání obviněného M. Š. se vyjádřilo Nejvyšší státní zastupitelství, které uvádí, že obviněný M. Š. ve snaze odůvodnit podané dovolání opakovaně cituje z odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. 6 To 203/2002, a snaží se klást do protikladu jednotlivé závěry, k nimž dospěl odvolací soud, a poté zdůrazňuje, že odvolací soud se vůbec nezabýval otázkou, zda obvinění M. Š. a M. T., jenž byl odsouzen za stejný trestný čin jako dovolatel,

mohli s ohledem na objektivní skutečnosti zabránit obviněnému R. L. završit jeho loupežný útok vůči poškozené. Z obsahu dovolání je zřejmé, že ačkoliv dovolatel ve svém mimořádném opravném prostředku výslovně uvádí, že napadá výrok o vině i trestu rozsudku soudu druhého stupně, ve skutečnosti brojí výlučně proti jeho odůvodnění. Dovoláním lze podobně jako jinými opravnými prostředky napadat jen výroky určitého rozhodnutí, nikoli jeho odůvodnění. Důvody dovolání totiž musí mít podklad výlučně ve výrokové části příslušného rozhodnutí, případně v postupu soudu, který vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, nikoli jen v samotném odůvodnění vydaného rozhodnutí. Je-li podáno dovolání jen proti důvodům rozhodnutí uvedeného v § 265a odst. 1 a 2 tr. řádu, musí být odmítnuto jako nepřipustné [§ 265i odst. 1 písm. a) tr. řádu] a případně též jako nesplňující náležitosti obsahu dovolání [§ 265i odst. 1 písm. d) tr. řádu]. Jelikož však v projednávaném případě dovolatel alespoň formálně napadl výrok o vině a trestu rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. 6 To 203/2002, navrhuje Nejvyšší státní zastupitelství, aby Nejvyšší soud podané dovolání odmítl podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. řádu. Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že připadá v úvahu rozhodnout jiným způsobem, než je specifikován v ustanovení § 265r odst. 1 písm. a) nebo b) tr. řádu, vyjadřuje souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. řádu) především zkoumal, zda dovolání obviněného M. Š. splňuje obsahové a formální náležitosti, zda bylo podáno včas a oprávněnou osobou a zda poskytuje podklad pro věcné přezkoumání napadeného rozhodnutí či zda tu nejsou důvody pro odmítnutí dovolání. Přitom Nejvyšší soud dospěl k následujícím závěrům:

Podle § 265a odst. 1 tr. řádu lze dovoláním napadnout pouze pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští. V posuzovaném případě je napadeným rozhodnutím rozsudek Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího, kterým byl obviněný M. Š. uznán vinným a byl mu uložen trest [§ 265a odst. 2 písm. a) tr. řádu]. Proti takovému druhu rozhodnutí je dovolání obecně přípustné. Dovolání podal obviněný M. Š. prostřednictvím obhájce Mgr. J. S., bylo proto podáno osobou oprávněnou podle § 265d odst. 1 písm. b) a odst. 2 tr. řádu. K podání dovolání došlo u Obvodního soudu pro Prahu 4 ve výše uvedený den, tj. v místě a ve lhůtě podle § 265e tr. řádu.

V dovolání musí být dále uvedeno, z jakých důvodů je rozhodnutí napadáno, a to s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá (§ 265f odst. 1 tr. řádu). Dovolatel odkazuje na důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, tedy na to, že napadený rozsudek, kterým byl uznán vinným a byl mu uložen trest, spočívá na nesprávném hmotně právním posouzení.

Nejvyšší soud se nejprve zaměřil na posouzení oprávněnosti uplatněného dovolacího důvodu. Vada rozhodnutí, která spočívá v nesprávném hmotně právním posouzení, může být úspěšně namítána prostřednictvím dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Protože v tomto směru Nejvyšší soud neshledal žádný z důvodů k odmítnutí dovolání obviněného M. Š. ve smyslu § 265i odst. 1 tr. řádu, přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku Městského soudu v Praze, a to v rozsahu a ze zmíněných důvodů uvedených v podaném dovolání, jakož i řízení předcházející napadenému rozhodnutí. Po přezkoumání věci dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání obviněného je důvodné. Tento závěr učinil Nejvyšší soud na podkladě následujících skutečností:

Rozhodující pro posouzení důvodnosti podané dovolání je otázka, zda skutek popsáný ve výroku o vině napadeného rozsudku a skutková zjištění rozvedená v jeho odůvodnění skýtají dostatečný podklad pro to, aby mohl být obviněný M. Š. uznán vinným trestným činem nepřekážení trestného činu podle § 167 odst. 1 tr. zák. Nejvyšší soud má za to, že tomu tak není. Z toho jak Městský soud v Praze popsal trestné jednání obviněného M. Š., je zřejmé, že jeho podstatu spatřuje v tom, že spolu s obviněným M. T. sledovali útok obviněného R. L. proti poškozené, aniž mu jakkoliv zabránili. Na straně 7 v odůvodnění napadeného rozsudku Městského soudu v Praze se pak uvádí k použité právní kvalifikaci, že "obviněný M. Š. s obviněným M. T. ze svého místa přinejmenším sledovali loupežné jednání obviněného R. L., aniž se pokusili jeho záměr zmařit. Ze souvislostí - s přihlédnutím k situačním okolnostem a jejich osobnostním profilům - jim přitom muselo být za daných okolností naprosto jasné, že se obviněný L. od nich odděluje, a za osamělou, podle všeho vystrašenou ženou, která se snažila najít záchranu na vozovce mimo chodník, odchází v loupežném úmyslu. Přesto pasivně sledovali z povzdálí nikoli časově zcela krátkou akci obviněného R. L., aniž by proti ní zasáhli". I když ani Nejvyšší soud nevykládá, že ze strany obviněného M. Š. a obviněného M. T. došlo ke spáchání trestného činu podle § 167 odst. 1 tr. zák., nelze ze skutku tak, jak je popsán ve výroku o vině, ani ze skutkových zjištění v odůvodnění napadeného rozsudku dosud učiněných jednoznačně dovodit, že se obviněný M. Š. a též obviněný M. T. h o d n o v ě r n ý m z p ů s o b e m dozvěděli, že obviněný R. L. páchá trestný čin loupeže, a spáchání a dokončení takového trestného činu nepřekazili. Popis skutku ve výroku o vině napadeného rozsudku je v tomto směru nekonkrétní a nepřesvědčivý a je zaměřen především na popis jednání obviněného R. L., zatímco jednání obviněných M. Š. a M. T., kterým měli naplnit zákonné znaky trestného činu trestného činu nepřekážení trestného činu podle § 167 odst. 1 tr. zák. mělo spočívat v tom, že "sledovali, jak se od nich oddělil obviněný R. L. a rozběhl se k opodál jdoucí poškozené ... tuto povalil na zem a násilím jí z ruky vytrhl kabelku ..., aniž spáchání výše uvedeného skutku obviněným R. L. jakkoliv bránili". Odvolací soud se pak v napadeném rozsudku vůbec nezabýval reálnou možností obviněných M. Š. a M. T. spáchání a dokončení trestného činu spoluobviněného R. L. zabránit. V tomto směru je pak možno přisvědčit důvodům dovolání v tom, že odůvodnění napadeného rozsudku trpí určitou vnitřní rozporností při zdůvodňování toho, proč jednání obviněných M. Š. a M. T. nelze kvalifikovat jako spolupachatelství trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. ani jako účastenství na něm podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. na straně jedné, (vzdálenost obviněných od místa činu, absence předchozí dohody, doba trvání útoku) a proč se jedná o nepřekážení trestného činu podle § 167 odst. 1 tr. zák. na straně druhé.

Nejvyšší soud tedy dospěl k závěru, že hmotně právní posouzení skutku neodpovídá za této situace dosud zjištěnému skutkovému stavu, a tudíž že je dán dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

Nejvyšší soud tedy podle § 265k odst. 1 tr. řádu zrušil z podnětu dovolání obviněného M. Š. napadený rozsudek Městského soudu v Praze ohledně tohoto obviněného, a jelikož důvody, které k tomuto rozhodnutí vedly, prospívají i obviněnému M. T., neboť se vztahují k jeho osobě ve stejném rozsahu, rozhodl Nejvyšší soud podle § 265k odst. 2 tr. řádu s přiměřeným použitím ustanovení § 261 tr. řádu též o zrušení napadeného rozsudku ohledně obviněného M. T. Podle § 265k odst. 2 tr. řádu byla současně zrušena také další rozhodnutí na zrušenou část tohoto rozsudku obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 265l odst. 1 tr. řádu pak bylo rozhodnuto, že Městskému soudu v Praze se přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Věc se tak vrací do stadia odvolacího řízení, v němž Městský soud v Praze znovu projedná odvolání obviněného M. Š. podané proti rozsudku Obvodního

soudu pro Prahu 4 ze dne 26. 2. 2002, sp. zn. 33 T 145/2001, přitom rozhodne i ve prospěch obviněného M. T., který odvolání nepodal, neboť přichází v úvahu postup podle § 261 tr. řádu. Věcí se bude zabývat ve všech směrech uvedených v rozhodnutí Nejvyššího soudu a je podle § 265s odst. 1 tr. řádu vázán právním názorem, který ve svém rozhodnutí v posuzované věci vyslovil Nejvyšší soud.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)